

Težak položaj Hrvata u Srbiji: Antihrvatstvo je u temelju projekta srpskog stvaranja bunjevačke nacije

O teškom položaju Hrvata u Srbiji i pokušajima stvaranja bunjevačke nacije za Glas Slavonije je govorio Slaven Bačić, predsjednik tamošnjeg HNV-a

Hrvati u Srijemu devedesetih su najgore prošli jer su bili predmet etničkoga čišćenja i jedino se za taj slučaj s područja izvan ratnih zbivanja u bivšoj Jugoslaviji u Haagu vodi postupak, protiv Vojislava Šešelja, jer se dio njegove optužnice odnosi na protjerivanje srijemskih Hrvata. Ocjena je to i opis Slavena Bačića, predsjednika Hrvatskog nacionalnog vijeća, koji podsjeća na slučaj u Kukujevcima gdje su u tamošnjoj katoličkoj crkvi držane koze i ovce, da bi nakon toga u crkvi bila i pilana,

Ima li još mjesta u kojima su Hrvati posebno ugroženi u svojim pravima?

– Nedavno smo bili u Sotu, mjestu gdje Hrvati čine 40 posto stanovništva, gdje je održan Međuvladin odbor Hrvatske i Srbije za provođenje sporazuma o zaštiti manjina. Ono što sam tu vidio nikada prije nisam. Šidski župnik rekao je da im je slomljena duša, siromašni su, ostavljeni. Ondje postoje zakonski uvjeti za uvođenje hrvatskog službenog jezika, ali ih vlasti ne žele uvesti. S druge strane,

mnogi traže dvojna državljanstva kako bi radili u Iloku ili preselili, no Hrvatska, točnije Ministarstvo unutarnjih poslova, provodi pogrešnu politiku i otežava im državljanstvo.

Kakva je situacija u Subotici?

– Bolja je jer je u Subotici najveća koncentracija Hrvata. No, srpske vlasti provode politiku bunjevačkog pitanja pri čemu se forsira stvaranje posebne nacije Bunjevaca, standardizira se bunjevački jezik koji će sljedeće godine biti i službeni. To provode srpske kulturne, znanstvene i političke elite koje forsiraju neravnopravnost. U subotičkoj općini željeli smo uvesti hrvatski jezik ondje gdje ga nema i gdje cvjeta bunjevački govor. Ravnateljima smo upućivali pisma, ali nismo dobili odgovor. Temelj tog projekta je antihrvatstvo.

Zato je i krenula kampanja “Izjasni se HRabro” na popisu stanovništva.

– U Srbiji su od Hrvata popularniji Šokci, Bunjevci ili Jugoslaveni. Stoga kažemo ljudima da ako se osjećaju Hrvatima, da to i kažu. Hrvatska je s 15.000 eura pomogla kampanju za popis stanovništva, mi smo izdvojili 10.000. Strah je iza nas, ne kažem da je to jednostavno, ali situacija iz 90-ih teško će se ponoviti.

Kakva su Vaša očekivanja od popisa stanovništva?

– O njemu ovise mnoge stvari koje se odnose na manjinska prava, ali i novac koji se izdvaja za HNV. Naš godišnji proračun iz republičkog i pokrajinskog proračuna je oko 150.000 eura i jedan dio izdvojili smo za naš izborni program, oko 35 posto izdvajamo za plaće u HNV-u i tekuće održavanje, ali i pomažemo obrazovanje plaćanjem putnih troškova učenicima i polaganja državne mature. Uveli smo i novost pa hrvatskim kulturnim udrugama za najbolje projekte odobravamo dva puta po 10.000 eura.

Mislite li da ćete nakon popisa biti zadovoljniji napretkom prava Hrvata?

– Nakon popisa očekujemo da će broj Hrvata u Srbiji biti još manji. U vezi s napretkom prava Hrvata primjer je, recimo, Sot gdje hrvatski jezik treba biti službeni, ali vlasti kažu da pričekamo popis. Hrvatska je izdvojila gotovo milijun eura za tiskanje udžbenika za nastavu na hrvatskom jeziku, a Srbija – ništa. Zoran Đinđić sve je potpisivao bez problema, no sad se u nas ministarstva dijele prema partijskom ključu. Prosvjetu je držao Koštuničin DSS do 2008. godine, a poslije Miloševićev SPS. Obrazovanje nam je najveći problem.

Što konkretno?

– Apsurd je da naša djeca koja su htjela upisati fakultete u Hrvatskoj, moraju plaćati polaganje državne mature. Plaćali smo im putne troškove u cijelosti i polovinu iznosa državne mature. Prošle godine je u šest osnovnih škola na nastavu na hrvatskom jeziku upisano 25 djece, ove godine njih 30, a prve godine oko 70. Pomažemo svako dijete pa tako srednjoškolcima dajemo 20 eura za školski

pribor, plaćamo putne karte, svakom djetetu koje upiše hrvatski razred darujemo poklon-bon od 100 eura.

Dobar primjer koji govori o odnosu prema Hrvatima i Bunjevcima u Srbiji je i oglas iz Subotičkih novina gdje se HNV, pojašnjava Bačić, dogovorio dva tjedna unaprijed za oglas. Dan uoči tiskanja novina rečeno im je da oglas u novine ne može ići, a na sljedećoj stranici bio je oglas Bunjevaca. "Za sljedeći broj najavimo cijelu stranicu oglasa i oglas se i pojavio, ali istovremeno na naslovnoj stranici nalazio se naslov 'Bunjevci su realnost', a u novinama intervju preko cijele stranice. To nije slučajnost!" zaključuje Bačić.

www.hrsvijet.net